CENSVRA
SACRÆ FACVLTATIS THEOLOGIÆ PARISIENSIS,
in Librum cui titulus eſt,

AMADÆI GVIMENII LOMARENSIS olim primarij Sacræ Theologiæ Profeſſoris opuſculum, ſingularia uniuerſæ ferè Theologiæ Moralis complectens: aduersùs quorumdam expoſtulationes contra nonnullas Ieſuitarum opiniones Morales ad Tractatus de Peccatis; De Opinione probabili, &c. Editio nouiſſima, &c. Lugduni, ſumptibus Phil. Borde, Laurentij Arnaud, Petri Borde, & Guillelmi Barbier, 1664. cum Appr. & Superiorum permiſſu.

PARISIIS,
Excudebat Antonius Vitré, Regis, & Cleri Gallicani Typographus.

M. DC. LXV.
SVPERIORVM PERMISSV.

CENSVRA SACRÆ FACVLTATIS Theologiæ Pariſienſis in Librum cui titulus eſt, AMADÆI GVIMENII *Lomarenſis olim primarij Sacræ Theologiæ Profeſſoris opuſculum, ſingularia vniuerſæ ferè Theologiæ Moralis complectens: aduerſùs quorumdam expoſtulationes contra nonnullas Ieſuitarum opiniones Morales ad Tractatus de Peccatis; De Opinione probabili, &c. Editio nouiſſima, &c. Lugduni, ſumptibus Phil. Borde, Laurentij Arnaud, Petri Borde, & Guillelmi Barbier,* 1664. *cum Appr. & Superiorum permiſſu.*

IMMANEM Pſeudo-Theologorum de rebus moralibus ſcribendi libidinem, Summi Pontificis Alexandri VII. omniumque ferè Gallicanæ Eccleſiæ Præſulum auctoritate, ac ſuâ Cenſurâ, in damnata Caſuitarum Apologiâ compreſſam penitùs æſtimauerat ſacra Facultas Pariſienſis. Neque ſibi ampliùs quicquam in tam ſancto negotio agendum ſupereſſe autumabat, niſi vt ſancti Auguſtini freta conſiliis *æternùm diligeret homines, quorum interfecerat errores, & ſine ſuperbiâ de veritate præſumeret, quæ ſine ſæuitiâ pro veritate certauerat, ac pro illis oraret quos redarguerat atque conuicerat.* Cùm ecce tranquillitatis Eccleſiaſticæ hoſtis acerrimus, nec tam Caſuitarum quàm ſpurcitiarum omnium ſcelerumque Patronus, ſuis è latebris laruatâ fronte prodiit Amadæus Guimenius; qui ſe ex eorum eſſe numero ſatis ſuperque comprobauit, quos in nouiſſimis temporibus ſurrecturos prædixit Apoſtolus, *Attendentes ſpiritibus erroris, & doctrinis dæmoniorum in hypocriſi loquentium mendacium, & cauteriatam habentium ſuam conſcientiam*

S. Auguſt. lib. 1. contra litt. Petil. c. 29.

1. ad Timoth. 4.

2\. ad Timoth. 3. *errantes & in errorem mittentes.* Edidit quippè ille author opuſculum, ſeu potiùs anti-Euangelium in rebus ſpurciſſimis obſcœnâ curioſitate ac ſagacitate indagandis horrendum: vt mirum ſit alicujus pudoris hominem, quique primarij Theologiæ Profeſſoris ſibi nomen affingit, tot monſtra efformare ac ſcribere potuiſſe, quæ modeſtioris ingenij vir ſine rubore ac verecundiâ legere non poſſit. Neque ſuos modò errores propalare de induſtriâ tentauit; verum etiam aliorum ejuſdem furfuris ſcriptorum fœces, apertis neſcio cujuſdam, quam ab extrinſeco vocant, probabilitatis canalibus, in corda fidelium effundere conatus eſt. Quamobrem cùm anno Domini 1664. die primâ menſis Septembris, Honorandus M. N. ANTONIVS DE BREDA ejuſdem Facultatis Doctor & Syndicus, in ſolenni Congregatione habitâ in aulâ majore Collegij Sorbonæ, poſt Miſſam de Spiritu ſancto, vt moris eſt, factam, librum ad Facultatem detuliſſet, cui hic titulus erat inſcriptus: *Amadæi Guimenij Lomarenſis olim primarij ſacræ Theologiæ Profeſſoris opuſculum, ſingularia vniuerſæ ferè Theologiæ Moralis complectens: aduersùs quorumdam expoſtulationes contra nonnullas Ieſuitarum opiniones Morales ad Tractatus de Peccatis; De Opinione probabili,* &c. *Editio nouiſſima,* &c. *Lugduni, ſumptibus Phil. Borde, Laurentij Arnaud, Petri Borde & Guillelmi Barbier 1664. cum Appr. & Superiorum permiſſu.* Cùmque idem honorandus M. N. Syndicus ſcandala expoſuiſſet quibus quotquot ſunt viri frugi, atque Euangelicæ diſciplinæ amatores ſinceri, occaſione horribilis libelli, afficerentur. Sacra Facultas, pro eâ quâ pollet authoritate, non vno, ſed pluribus ſeculis totius orbis Chriſtiani conſenſu probatâ, Apoſtolici dicti potiſſimùm memor, quo ſibi præſcriptum

2\. ad Timoth. 4. nouit, vt eos *arguat & increpet in omni patientia & doctrina, qui ſanam doctrinam non ſuſtinent, ſed ad ſua deſideria coaceruant ſibi Magiſtros prurientes auribus, & à veritate auditum auertunt,* intelligitque neceſſe eſſe vt Doctores

1\. ad Timoth. 4. Ad Titum 1. verè Chriſtiani tanquam *boni miniſtri* CHRISTI IESV, *enutriti verbis fidei & bonæ doctrinæ, eos redarguant, qui docent quæ non oportet, turpis lucri gratiâ:* atque adeò à ſancto

Cypriano

Cyptiano edocta *imperiti eſſe medici tumentes vulnerum ſinus manu parcente contrectare*: Hujus libri examinandi prouinciam tredecim ſelectis Doctoribus cum D. Decano ac Syndico commiſit. Qui quidem cùm repetitas inter ſe collationes per menſem integrum habuiſſent, in ſolenni Congregatione apud Sorbonam, poſt Miſſam de Spiritu ſancto, vt moris eſt, celebratam, plurimas propoſitiones ex prædicto libro in indiculum collectas primùm Facultati retulerunt die 1. menſis Octobris. Quas propoſitiones Sacra Facultas *numquam errari aſtimans in defenſione nimiâ veritatis, & in rejectione nimiâ falſitatis*, ex famoſo illo Amadæi opuſculo excerptas typis mandari juſſit, eaſque ſiue ab authore propugnatas, ſiue non defenſas, infelici tamen illius ſolertiâ contra mentem, & ad mentem ejus ex variis ſcriptoribus ab ipſo depromptas, adeòque externæ, quam tuetur, probabilitatis fundamentis fulcitas ac ſtabilitas examinandas cenſuit: vt vno cenſuræ ictu non vnicum modò ſcriptorem, ſed & alios quoſcumque fumoſæ laxioriſque Theologiæ Agyrtas percuteret, qui, vt rectè ait ſanctus Cyprianus, *cùm felices homines dicunt, illos in errorem mittunt; cùm peccantes blandimentis adulantibus palpant, peccandi fomitem ſubminiſtrant, nec delicta comprimunt, ſed nutriunt.* Ac ne quis forſan illud minùs æquum exiſtimet quòd Sacra Facultas propoſitiones nonnullas ex eodem libello excerptas damnauerit, quas author nec probare nec improbare, imò & aliquando repudiare videtur; omnes monitos vult, hunc Amadæi in miſerabili illa *lucubratiunculâ fuiſſe ſcopum*, vt Caſuitarum quorumlibet patrocinium ſuſciperet, atque *omnibus*, quemadmodum ipſe in operis ſui præfatione teſtatur, *Theologiæ Profeſſoribus veritatis ſpeculum Ieſuiticæ, abſque næuo referens, doctrinæ vultum ſuo objiceret opuſculo.* Quamobrem poſtquam in operis ſui prælimine *Propoſitiones, quæ vt improbabiles, ſcandaloſæ, temerariæ, & erroneæ, & Ieſuitarum commenta in libro Anonymi notantur*, vindicandas aggreſſus eſt, hanc toti ſuo operi coronidem imponit. *Ex dictis jam apparet qua veritate, quo jure, quo Zelo Anonymus in ſuo garriat libello propoſitiones præobjectas*, &c.

S. Cyprian. l. de Lapſis.

S. Aug. l. de mendacio cap. 1.

S. Cyprian. l. de Lapſis.

In Præfat. Amadæi Guimenij.

In eadem Præfat.

Amad. Guimenij, pag. 286.

falſas, improbabiles, ſcandaloſas, temerarias & erroneas, &c. *Quomodo enim ſcandaloſa & erroneæ quas Eccleſia in tot tantiſque Doctoribus opiniones non corrigit*, &c. *nullibi ergo ſcandalum, nullibi error.* Ex quo apertè intelligitur, id præſertim hoc ſuo libello molitum fuiſſe Amadæum, vt omnes illas propoſitiones ab omni cenſurâ immunes, atque externæ probabilitatis munimine tutas præſtaret. Cùm igitur iidem deputati à Sacra Facultate Doctores ſæpius inter ſe ſuper illis propoſitionibus conueniſſent, notiſque affectas ad Facultatem detuliſſent, eadem Facultas toto negotio pro more, in deliberationem per D. Decanum, in quatuordecim Comitiis generalibus miſſo, de prædictis propoſitionibus ſelectis & examini ſubjectis ſic cenſuit.

PROPOSITIONES EXCERPTÆ ex Libro AMADÆI GVIMENII, *&c.*

DE EBRIETATE.

Pag. 3. n. 1. MIRVM non eſt, quòd hi Doctores doceant ebrietatem eſſe licitam ad vitandam mortem, quando alij ad conſeruandam etiam ſalutem licere putant.

Pag. 70. Ad euitandum graue malum, quod aliter vitari non poteſt, licitum eſt inebriare authorem.

Pag. 108. *n.* 2. Ex quo principio, ſe inebriantem ad vitandam mortem ab extrinſeco, aliter imminentem, excuſant à culpa.

CENSVRA.

Doctrina his propoſitionibus contenta, eſt falſa, ſcandaloſa, & contraria verbis Apoſtoli.

DE CONTVMELIA.

Pag. 86. n. 2. *&* 3. Quando contumelioſus non ſperatur ſe cohibiturus, ſed perſtiturus in contumelia ſemel dicta, aut aliàs aggreſſurus; is qui eam patitur, poteſt licitè illi dicere: *Mentiris, &c.* Et ſanè difficile videtur quòd hoc non liceat.

CENSVRA.

Hæc propoſitio, intellecta hoc ſenſu, quòd liceat dicere, Mentiris, *per modum conuicij, falſa eſt, & Scripturæ ſacræ contraria.*

DE HOMICIDIO.

Pag. 6. Licitum eſt deſiderare alteri mortem, & de illa gaudere, non quatenus illi mala, ſed quatenus tibi bona: vel bi gratia, vt ei in bonis ſuccedas.

Pag. 7. n. 2. A mortali excuſatur mater, quæ mortem filiabus exoptat, quia occaſione ipſarum, malè ſecum agitur à marito, aut injurius afficitur.

Pag. 87. n. 3. Enim qui imponit falſum teſtimonium alicui, vt ſuam juſtitiam, & honorem defendat, non peccare mortaliter: cur ergo peccabit ex eo quòd conuicianti dicat: *Mentiris?* & quidem ſi pro defenſione honoris licet alterum occidere, cur non & vocare mendacem?

Pag. 98. n. 2. Credo quòd per injuriam percuſſus poſſit ſtatim repercutere, etiamſi inuaſor non deberet vltrà progredi, ſed ad vitandam ignominiam & dedecus: poſſet qui colaphum, exempli gratiâ, accepit, gladio ſtatim repercutere, non ad ſumendam vindictam, ſed ad vitandam infamiam.

Pag. 94. n. 1. Poteſt etiam interfici, qui virum aliquem honoratum conuiciis & maledictis afficit, nec poteſt aliter cogi vt taceat; talis enim eſt inuaſor honoris.

n. 2. Reſpondeo eſſe cuipiam licitum prædictum injuriantem & detrahentem notabiliter famam alterius, clam occidere, ſi nullâ aliâ viâ talis famæ læſionem vitare queat: in praxi tamen difficile eſt hoc modo defenſionis vti.

Pag. 102. n. 3. Neſcio ab alio quàm à Baſilio Pontio improbabilem dici (opinionem aſſerentem patrem poſſe occidere filiam in adulterio deprehenſam, & maritum ſimiliter vxorem.) Me enim judice, ſtando authoritati, eſt probabilis, & ſtando rationi, quam debuiſſet percallere Baſilius, certa & euidens.

CENSVRA.

Hæ propoſitiones ſunt falſæ, ſcandaloſæ, & reſpectiuè pietati, charitati & juſtitiæ contrariæ; vindictæ, crudelitati, & auaritiæ viam aperientes.

DE DVELLO.

Pag. 88. n. 3. Poſſentque pro illa citari Doctores, aſſerentes honoris defendendi causâ, non ſolùm licere acceptare Duellum abſque animo pugnandi, ſed etiam ad illud prouocare.

Pag. 89. n. 5. Ad vitandam infamiam, quando prudenter judicatur

non ſupereſſe aliud remedium, niſi acceptatio, & in præfixum locum egreſſio, quamuis ſequatur congreſſio & ex iſta mors, vel vulneratio alicujus concertantium, licitè poteſt acceptari. Idem dici debet de oblatione.

CENSVRA.

Hæc Doctrina falſa eſt, ſcandaloſa, contraria juri diuino & humano, tam Eccleſiaſtico, quàm ciuili, imò & naturali.

DE PROBABILITATE.

Pag. 27. *n.* 1. Ex authoritate vnius tantùm poſſe quem illam (nempe opinionem) in praxi amplecti, licèt à principiis intrinſecis falſam, & improbabilem exiſtimet.

Pag. 28. *n.* 3. En quot Doctores militent pro ſententia Tanneri cujus vnius authoritas ſufficeret ad efficiendam probabilem.

Item, dicit idem, quod frater ſimplex, vel quilibet homo cum ſalute poteſt ſequi in conſiliis quamcunque opinionem voluerit; dummodo alicujus magni Doctoris opinionem ſequatur. Sic ille, & meritò. Nam vnicum grauem Doctorem conſtituere opinionem extrinſecè probabilem, docent quatuor ſuper viginti Doctores.

Pag. 27. *prop.* 1. Quamuis opinio ſit falſa, poteſt quilibet tutâ conſcientiâ, illam practicè ſequi propter authoritatem docentis.

n. 1. Vbi cum pluribus aliis exiſtimat, eum qui judicat aliorum opinionem improbabilem à principiis intrinſecis, poſſe nihilominus ab extrinſecis, propter authoritatem docentis, judicare probabilem, & juxta illam operari. Quæ doctrina ferè communis eſt inter Doctores.

Pag. 28. *n.* 2. Imò que ſi el conſultante pide que le aconſeje conforme a la opinion mas fauorable, peca en no hazerlo aſſi.

Imò ſi is qui ſibi conſuli vult, poſtulat vt ſibi conſulatur ſecundùm opinionem omnium fauentiſſimam, peccat is qui conſulitur (licèt ejuſmodi opinionem judicet improbabilem) ſi morem conſultantis cupiditati non gerit.

CENSVRA.

Doctrina harum propoſitionum falſa eſt, temeraria, innumeris nouitatibus & corruptelis viam aperiens, & conſcientiæ regulas euertens.

Pag. 191. *n.* 4. Puto omnia eſſe hodie meliùs examinata, & hanc ob rem, in omni materia, & præcipuè in morali, libentiùs juniores, quàm antiquiores lego; & ſequor.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, temeraria, in moribus periculoſa, SS. Patribus, & antiquis Doctoribus contumelioſa.

DE

DE CHARITATE.

Pag. 66. n. 3. Et illam amplectuntur non ignobiles Magiſtri, atque Doctores, quando defendunt, præceptum charitatis per ſe tantùm obligare in articulo mortis.

Pag. 68. n. 8. Præceptum affirmatiuum amoris Dei & proximi, non eſſe ſpeciale, ſed generale; cui per aliorum præceptorum adimpletionem ſatisfit.

CENSVRA.

Hæc Doctrina falſa eſt, erronea, impia, & primo, ac maximo legis Euangelicæ mandato contraria.

DE CORRECTIONE FRATERNA.

Pag. 74 *n.* 6. Probatur multipliciter, quòd ille ordo procedendi Euangelicus, neminem obliget, vt præceptum, vt communiter accipitur à Theologis, pro lege obligante ad mortale peccatum ejus tranſgreſſores.

Fruſtra excipiuntur tot caſus & conditiones ab illo præcepto Euangelico, quia non datur tale præceptum; cùm ſecundùm naturale præceptum Charitatis, correctio fraterna debeat regulari, *&c.* Tertio loco oſtendetur id, quod grauius eſt, præceptum illud pernicioſum fore, nedum inutile: præcepta verò Chriſti eſſe verè vtilia, teſtatur ipſe Dominus, Eſaïæ 48. *Ego Dominus docens vtilia.*

CENSVRA.

Doctrina his propoſitionibus contenta, falſa eſt & temeraria, SS. Patribus contraria, & quatenus dicit fore pernicioſum præceptum, ſi quod foret in Euangelio Mathæi cap. 18. Blaſphema.

DE MISSA ET COMMVNIONE.

Pag. 127. *n.* 3. Dico tradentem ſtipendium taxatum (Sacerdoti Miſſam celebranti) retentâ ſibi parte minori, aut etiam majori, non peccare mortaliter, nec teneri ad reſtitutionem, *&c.* Quia nulli infertur damnum, neque injuria, ſed ſolùm fit contra ſimplicem prohibitionem, quod non poteſt eſſe niſi peccatum veniale.

CENSVRA.

Hæc propoſitio, vt jacet, falſa eſt, & ſcandaloſa; fauet turpi lucro, auaritiæ & injuſtitiæ.

Pag. 256. *prop.* 4. Non datur præceptum ſub lethali obligans ad recipiendam Euchariſtiam in articulo mortis.

Pag. 237. *n.* 3. Addunt alij, nullum dari præceptum diuinum Communionis, ſed tantùm Eccleſiaſticum; ac proinde, ſecluſo præcepto Eccleſiæ, non peccaturum, qui in totâ vitâ non communicaret.

CENSVRA.

Doctrina harum propoſitionum falſa eſt, ſcandaloſa, & reſpectiuè verbo Dei ſcripto & non ſcripto contraria.

DE SIMONIA.

Pag. 113. *n.* 2. Non eſſe contra juſtitiam beneficia Eccleſiaſtica non conferre gratis, quia Collator conferens illa beneficia Eccleſiaſtica, pecuniâ interueniente, non exigit illam pro collatione beneficij, ſed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur. Tum quia dum, excluſis aliis, te præfert conferendo tibi beneficium, affectum ad te determinat, & ſe priuat poteſtate alteri gratificandi; quòd eſt magno pretio æſtimabile. Hæc ille, qui à fortiori tenetur idem dicere in noſtro caſu, cùm eadem prorſus militet ratio.

Pag. 149. Non eſt ſimonia pacto expreſſo ſe obligare ad aliquid temporale pro ſpirituali ex gratitudine conferendum.

Pag. 150. *n.* 2. Ex pacto velle non eſt vendere ſpiritualia; quia pactum non mutat materiam actuum.

Pag. 152. *n.* 6. Non eſt ſimonia donare aliquid temporale, vel antè, vel poſt, ei qui exhibet aliquid ſpirituale, etiam cum intentione quòd donatarius moueatur ad dandum ſpirituale ex gratitudine. *Et inferiùs.* Si quis mutuum daret, non vt pretium beneficij Eccleſiaſtici, ſed vt hac ratione prouocet amicitiam Collatoris, aut vt gratiam præſtet, quam non vult præſtare, niſi alter ſtatim gratificetur conferendo beneficium, probabile eſt nec vſuram, nec ſimoniam fore.

CENSVRA.

Hæ propoſitiones falſæ ſunt, temerariæ, ſcandaloſæ, & ſimoniam contra jus diuinum apertiſſimè approbantes, atque aliàs à ſacra Facultate damnatæ.

Pag. 114. *n.* 5. Electores ad Majoratum, vel Cathedram, poſſe pretium accipere, vt vnum præ alio eligant, eo quòd ejuſmodi prælatio, cùm huic determinatæ perſonæ non ſit debita, & aliunde ſit ei valdè vtilis, pretio æſtimabilis eſt.

Pag. 155. *prop.* 3. Qui Electores pecuniâ corrumpit, vt eum in Generalem, Prouincialem, Priorem, vel Guardianum eligant, non ſubjacet pœnis contra ſimoniacos latis.

CENSVRA.

Hæ duæ propoſitiones, vt jacent, ſunt falſæ, temerariæ, Juri Canonico

contraria, & reſpectiuè turpe lucrum, ac ſimoniam in Eccleſiam inuehentes.

DE VSVRA.

Pag. 158. *prop.* 1. Mutuanti licitum eſt aliquid vltra ſortem exigere, ratione periculi, cui in eâ recuperandâ exponitur.

Pag. eadem, n. 1. Quamuis enim vſura ſit, ſi quis recipit aliquid vltra ſortem, ratione mutui; non eſt vſura, ſi recipit ratione periculi, tantùm vt pretium periculi. *Et inferiùs* Nullus poteſt eſſe ita ſecurus, quin poſſit aliquod interuenire periculum, vel ſaltem aliqua difficultas, vel labor in re habenda.

Pag. 160. *n.* 7. Licitum etiam eſſe mutuanti, aliquid vltra ſortem exigere, ſi ſe obliget ad non repetendam ſortem, vſque ad certum terminum.

Pag. 161. *n.* 10. Et ſi mutuans dicat, non mutuabo, niſi vltra ſortem loco intereſſe, aliquid certum ſoluas, quòd hoc non ſit de ſe illicitum, apparet ex dictis.

Pag. 163. *prop.* 2. Licitum eſt mercatori creditò vendere merces pretio rigoroſo: v. g. 100. & ſtatim, numeratâ pecuniâ, eas emere 80. quod eſt pretium infimum.

Pag. 166. *n* 6. Nec etiam ad rem facit, ſi quis vendat ex neceſſitate, vel non neceſſitate oppreſſus; quia neceſſitas non mutat rei pretium.

n. 7. Poſſe aliquem emere rem viliùs ab illo qui vendit neceſſitate compulſus, quia ex modo vendendi minuitur pretium rei, & merces efficiuntur vltroneæ.

eodem. Vileſcit res non ſolùm pro tertiâ, ſed etiam pro dimidiâ parte, quando quis illam vendere neceſſitate compellitur.

Pag. 166. *n.* 2. Si contractui ſocietatis ſuperaddantur contractus aſſecurationis capitalis, & venditionis lucri incerti pro lucro * certo, ex vi horum licitum eſt exigere lucrum certum, ſaluâ ſorte.

* *In Textu Amadæi* incerto, *errore Typograph.*

CENSVRA.

Doctrina harum propoſitionum falſa eſt, ſcandaloſa, inducens ad vſuras committendas; variaſque aperit artes eas palliandi; juſtitiam ac charitatem violandi, & à Sacrâ Facultate jam damnata.

DE FVRTO.

Pag. 172. *prop.* 4. Licitum eſt tabernariis vinum aquâ miſcere; & agricolis triticum paleis, & communi pretio vendere, dummodo deteriora non reddantur eis, quæ communiter venduntur.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, bonæ fidei, & publicæ juſtitiæ contraria.

Pag. 218. *n.* 3. Eum qui rem furtiuam à latrone accepiſſet, ſciens eſſe furtiuam, non teneri ad ejus, ſeu fructuum reſtitutionem, etiamſi illis factus ſit locupletior, dummodo fur non reddatur impotens ex illâ donatione ad reſtituendum vero domino, & res ab illo accepta ſit vnico vſu conſumptibilis, & materia mutui, qualis eſt pecunia, pannum, vinum, *&c.*

Pag. 109. *n.* 3. Vtrum ille, qui pecuniam accepit mutuò, vt redimeret ſe à latronibus, teneatur reſtituere. Cujus prima ratio difficultandi pro parte negatiuâ eſt. Quia tempore neceſſitatis omnia ſunt communia, *&c.* Cùm ergo ille, qui in latrones incidit, fuerit in maximâ neceſſitate conſtitutus, vtpotè in periculo mortis exiſtens, videtur quòd factum ſit ſibi commune aliquid, quod erat alterius, & ita non teneatur ei reſtituere, qui mutuauit, ac ſi eſſet proprium ejus, *&c.* Ergo cùm non poſſit per amicos à mortis periculo ab extrinſeco imminenti ſe liberare, fient ei omnia communia.

Pag. 282. *n.* 4. Non ſolùm in extremâ, ſed in graui etiam neceſſitate, licitum eſſe furari: v.g. quando eſt periculum amittendi honorem, & homini valdè inhoneſtum eſſet mendicare, dummodo aliter non poſſit ſibi ſuccurrere, & habeat animum reſtituendi cùm poſſit.

CENSVRA.

Hæc doctrina falſa eſt, & temeraria, Reipub. pernicioſa, furibus ac furtorum conſciis fauens, & abutitur author doctrinâ S. Thomæ.

DE IVDICIBVS.

Pag. 113. *prop.* 11. Quando litigantes pro ſe habent opiniones æquè probabiles, poteſt Iudex pecuniam accipere pro ferendâ ſententiâ in fauorem vnius præ alio.

n. 1. Quia non accipitur pretium pro ſententiâ, tanquam merces functionis, ſed quaſi compenſatio pro commodo alteri parti collato, & pro illâ electione, quæ eſt pretio æſtimabilis.

CENSVRA.

Hæc doctrina falſa eſt, temeraria, ſcandaloſa, legum, & æquitatis euerſiua.

DE MENDACIO.

Pag. 111. *n.* 1. Falſare non eſt, nec peccatum mortale, amiſſæ ſcripturæ de hæreditate, aut nobilitate, aliam ſimilem efficere. Nulli enim fit injuria.

Pag. 112. *n.* 3. Nota modò quòd ſi quis priuatam aliquam ſcripturam, aut ſyngrapham, aut apocham, quâ conſtaret ſe certæ quantitati pecuniæ mutuò acceptæ ſatisfeciſſe, falſificaret; quia aliam legitimam à

conditore

conditore confectam amiſiſſet; nec alio modo probare poſſet ſolutionem, non damnarem peccati mortalis, quia falſificationes hæ, priuatarum videlicet ſcripturarum, non ſunt ita reipub. pernicioſæ.

CENSVRA.

Hæc doctrina falſa eſt, ſcandaloſa, & reipub. pernicioſa.

DE HORIS CANONICIS.

Pag. 117. *n.* 6. Eum, qui non poteſt ſolus recitare, non teneri admittere ſocium, etiam vltrò ſe offerentem. Quia recitare cum ſocio eſt fauor vnicuique conceſſus, & nemo tenetur vti fauoribus inuitus.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, & in contemptum Officij Eccleſiaſtici, temerè & ineptè excogitata, atque à debitâ ejuſdem recitatione abducens.

DE IVSTIS TRIBVTIS.

Pag. 34. *prop.* 2. Subditi poſſunt juſta tributa non ſoluere.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, verbo Dei contraria, & ſeditioſa.

DE IEIVNIO.

Pag. 133. *prop.* 1. Qui habent priuilegium edendi oua, & lacticinia in Quadrageſima poſſunt edere lardum & ſagimen.

Pag. 134. *n.* 3. Pueri non obligantur vſque ad duodecimum annum (abſtinere à carnibus & ouis, tempore Quadrageſimali) quando aliis tenentur Eccleſiæ legibus.

Pag. 135. *n.* 2 Materia collationis olim ſoli fructus erant, nunc autem ſumat quilibet quod vult: nihil refert, dummodo paruitas apud pios recepta non excedatur.

Pag. 136. *n.* 3. Deducitur ſecundò ſine violatione jejunij, ſeruatâ debitâ quantitate, ſumi poſſe oua, lacticinia, *&c.* in veſpertinâ refectiunculâ, quando licitè comeduntur in die jejunij. *(Et inferiùs.)* Poſſunt & nimiùm ſtudentes, & capite debiles, qui malè cœnati non dormiunt, aliquantulò in hoc largiores eſſe, quibus vſque ad paris ouorum eſum concedebat, neque nobis videtur in hoc largus, cùm ſciamus jejunium cum illis omnibus ſeruari poſſe, quæ ejus eſſentiæ, neque ſaluti repugnent.

Pag. 142. *prop.* 6. Si quis voluntate abſolutâ vellet in die jejunij ſæpius comedere, ſemper tamen parum cibi ſumendo, peccaret mortaliter, ſecus ſi voluntate conditionatâ, in quâ conditione interueniret, quòd omnes ſumptiones eſſent veniales.

CENSVRA.

Doctrina harum propoſitionum falſa eſt, ſcandaloſa, & leges Eccleſiæ de jejunio infringens.

DE POENITENTIA.

Pag. 210. *prop.* 15. Prælatus qui ex Confeſſione ſacramentali ſubditi peccata cognoſcit; poteſt, hujus notitiæ virtute, ab officio ad nutum amouibili eum amouere.

Pag. 212. *n.* 8. Si pœnitens abſque neceſſitate manifeſtauit in confeſſione complicem ſui peccati, non tenetur Confeſſor complicis peccatum occultare ſub ſigillo confeſſionis; & ſic pro bono communi eſt manifeſtandum, ſicut & alia ſecreta naturalia, dum tamen non explicetur pœnitens.

CENSVRA.

Prima harum propoſitionum abſolutè, & ſecunda, vt jacet, falſa ſunt, ſcandaloſa, contrariæ ſigillo Confeſſionis, & à Sacramento Pœnitentiæ auertunt.

Pag. 203. *prop.* 10. Defloratio virginis ſponte conſentientis, etiam ſub patriâ poteſtate, malitiam tantùm ſimplicis fornicationis continet, & per conſequens circumſtantiam virginitatis in Confeſſione explicare non eſt neceſſe.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, & fauet raptoribus, patriæ poteſtati injurioſa, & contraria integritati Confeſſionis.

Pag. 208. *prop.* 13. Qui habuit copulam cum ſolutâ, ſatisfacit confeſſionis præcepto, dicens: (commiſi cum ſolutâ graue peccatum contra caſtitatem) non explicando copulam.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, & erronea, Conciliis & Traditioni contraria.

Pag. 216. *n.* 4. Si ipſe Confeſſarius petat quantitatem (furti) ipſum poſſe dicere, non teneor ad hoc confitendum.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, ſinceritati, & humilitati confeſſionis, fini Sacramenti aduerſa, atque authoritati Sacerdotis detrahens.

Pag. 225. *n.* 21. Non poſſe abſolui qui nullum ſignum dederit, quo

videatur actualiter petere confeſſionem. Sentis quidem probabiliſſimè. Tibi enim viri doctiſſimi conſentiunt. Et tamen te peccaturum eſſe mortaliter, ſi non mutes dictamen, aſſero, cùm moribundo omnibus ſenſibus deſtituto, qui nullo ſigno externo confeſſionem petiit, non occurris.

Pag. 224. *n.* 13. Quòd ſi fortè ita actualiter peccando, ſubitò deſtituatur ſenſibus, vt non poſſit humanitùs loquendo atteri; reſpondeo tunc non eſſe præſumendum attritum, atque adeo nec abſoluendum docent communiter; ſed ego ſub prædictâ conditione vix illum regulariter ſine abſolutione dimitterem: quia rariſſimè euenit, vt tam citò ſenſibus quis, dum actu peccat, deſtituatur; itaut vicinus morti non velit ſuæ ſaluti conſulere per aliquam attritionem. Sic ille: & ego cùm è ſuggeſtu tractatum de Pœnitentia diſcipulis dictaui, anno 1645. *&c.*

Pag. 226. *n.* 23. Militant etiam pro hâc ſententiâ Doctores alij, aſſerentes agoniam Catholici eſſe probabile ſignum, tum contritionis, tum voluntatis confitendi: nam ita frequenter contingit inter Catholicos.

CENSVRA.

Doctrina his quatuor propoſitionibus contenta, falſa eſt, temeraria, ſcandaloſa, & Sacramento pœnitentiæ injurioſa.

Pag. 225. *n.* 1. Talis infirmus, qui amiſit loquelam, vel vſum rationis, ſi bene viuebat, vt bonus & fidelis, & frequentabat Confeſſionem & Communionem, quamuis non petierit Sacramenta, quia ex inſperato talia acciderunt, debet præſupponi contritus, & faciente aliquo Confeſſionem generalem pro eo, ſicut fit in populo, Sacerdos faciat abſolutionem ab omni ſententia & peccato.

CENSVRA.

Doctrina hujus propoſitionis vniuerſim & abſolutè ſumpta, eſt in praxi periculoſa.

Pag. 233. *n.* 5. Hanc opinionem benignam fateor; ſed neſcio, an benignior ea, quæ non ſolùm dubitanti, ſed certiſſimè etiam ſibi conſcio de culpa lethali concedit, licitum eſſe omiſsâ confeſſione, Euchariſtiam ſumere, etiam præſente idoneo Confeſſario, ſi ſperatur idoneïor, cui deuotiùs, & ſecuriùs confiteatur.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, & contraria Concilio Tridentino,

Pag. 277. *n.* 17. Imò addunt alij, non ſolùm eum, qui bonâ fide putat ſe habere dolorem, cùm reuerà non habeat, ſed etiam qui ſcien-

ter abſque vllo prorſus dolore accedit judicans bonâ fide non eſſe neceſſarium, confeſſionem validam, & non iterandam efficere. *Et paulò inferiùs.* Et ſecundùm aliquos, licèt cognoſcat ſe peccare lethaliter, accedendo ſcienter ſine dolore ſufficienti, dum de tali defectu doloris ſimul cum aliis peccatis ſe accuſet. *Et inferiùs;* Quod de accedente etiam abſque vllo prorſus dolore tenet.

Pag. 277. *n.* 18. Sacramentum in non ponente obicem, ſuum ſemper habet effectum. Et ſaltem illum, qui confitetur cum aliqua diſplicentia & dolore; ſed tamen ſcienter ſine propoſito vitandi lethalia, efficere Confeſſionem validam, & non iterandam.

Pag. 278. *n.* 19. Ex his, inquam, doctrinis, poteſt argui. Contritio eſt materia proxima pœnitentiæ; peccata verò materia remota; ſed confeſſio valida eſt deficiente reuerà contritione: ergo & deficientibus peccatis. Potuit ergo beatiſſima Virgo, licèt nec contritionem habuerit, nec vllum, vel leuiſſimum peccatum commiſerit, D. Ioanni confiteri.

CENSVRA.

Doctrina hæc, prout ab authore intenditur & infertur, falſa eſt, temeraria, erronea, & contraria Conciliis & Traditioni, ac Sacramentum Pœnitentiæ prorſus euacuans.

Pag. 216. *n.* 3. Poſt Concilium Tridentinum poteſt Parochus Sacerdotem ſimplicem, non approbatum ab Ordinario, exponere ad audiendas ſuorum Parochianorum Confeſſiones.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, & contraria Concilio Tridentino.

DE SVMMO PONTIFICE.

Pag. 177. *n.* 4. Ideò etiam ad fidem pertinet inhærere determinationi Pontificis Summi, in his, quæ ſunt fidei, imò etiam in his, quæ ſpectant ad bonos mores, quia in hujuſmodi etiam Eccleſia errare non poteſt, & conſequenter, nec caput ejus, *&c.*

Pag. 60. *n.* 2. De fide eſſe, non poſſe Pontificem errare, *&c.* Itaut approbet, tanquam conſentaneum Euangelicæ perfectioni, quod conſentaneum non ſit. *Et inferiùs pag.* 61. *n. eod.* Tam certa eſt concluſio vt oppoſitum non dubitem eſſe hæreticum.

CENSVRA.

Doctrina his propoſitionibus contenta & illata, falſa eſt, & temeraria, Gallicanæ Eccleſiæ libertatibus contraria, Vniuerſitatibus, Theologicis Facultatibus, ac orthodoxis Doctoribus contumelioſa.

DE

DE CENSVRIS.

Pag. 283. *prop.* 5. Qui Clericum occidit veneno, in cibo vel in potu, non incurrit excommunicationem.

Pag. 284. *n.* 1. Item, excommunicatio Canonis poſita occidenti Clericum, aiunt quidam, non incurritur, illum veneno occidendo, niſi per vim illum interficeret, probant ex eo, quòd lex dicat: *Si quis manus violentas*, &c. Sed non occidit illum manibus violentis, qui prædicto modo occidit, niſi per vim cogat venenum ſumere: ergo.

num 3. Si verò excommunicatio lata eſſet contra committentes homicidium, & quis, alteri propinato veneno, ante ejus mortem reſipiſceret, non incurrere excommunicationem.

CENSVRA.

Hæc Doctrina falſa eſt, temeraria, Canonibus, & Cenſuris Eccleſiæ illudens.

DE VOTO.

Pag. 244. *prop.* 2. Religioſus profeſſus, qui judicio ſibi probabili, crederet ſibi factam à Deo reuelationem de diſpenſatione ad contrahendum matrimonium, poſſet licitè contrahere.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, votorum, & diſciplinæ regularis deſtructiua, ſacrilegiis & apoſtaſiæ viam aperiens

DE IMPVRITATE.

Pag. 25. *prop.* 12. Furtum triginta regalium majus eſt peccatum, quàm ſodomia.

CENSVRA.

Hæc propoſitio falſa eſt, & piis, ac caſtis auribus horrorem injiciens.

Pag. 91. *n.* 4. Licet locare domos meretricibus, non intentione vt peccent, ſed vt ibi inhabitent.

Poſſe ſeruos deferre litteras, quibus vocantur ad peccandum, & eos verbis à ſuâ dominâ prolatis, vocare; dum tamen neque eos ad malum incitent, ſed ſolùm ſimpliciter proponant verba dominæ ſuæ. *Et paulò poſt.* Si ergo hæc licent, quare non & apponere pecuniam in loco parenti, & vxori conſulere, vt conſanguineam viſitet? Nam etſi conjuncta ſint peccato, tamen ſecundùm ſe, & ſuaptè naturâ non ſunt peccata, & conſequenter, propter bonum finem ſejungi poterunt à peccato.

CENSVRA.

Hæc doctrina falſa eſt, & ſcandaloſa; pernicioſa Reipub. nouis & futilibus inuentis ad turpia inducens.

Pag. 8. *prop.* 4. Pollutio. *pag.* 11. *prop.* 6. Inter ſponſos. *pag.* 13. *prop.* 7. Sentienti. *pag.* 14. *prop.* 8. A lanugine. *pag.* 204. *n.* 3. Quare. *pag.* 251. *prop.* 5. In conjugatis. *pag.* 252. *prop.* 6. Conjugati. *pag.* 253. *prop.* 7. Conjugatus. *pag.* 257. *prop.* 8. Si conjugatus. *pag.* 259. *n.* 4. Addunt. *pag.* 260. *n.* 5. Si ergo. *pag.* 261. *prop.* 10. Si conjugatus. *ibidem*, *n.* 2. Addit. *pag.* 262. *n.* 4. Dicit. *pag.* 264. *n.* 3. Videatur. *pag.* 266. *n.* 2. De adſtricto.

CENSVRA.

Hæ propoſitiones (quas Sacra Facultas verbis tantùm initialibus deſignandas de induſtriâ judicauit, vt modeſtiæ & pudori caſtarum aurium, ac mentium conſuleret) ſunt turpes, ſcandaloſæ, propudioſæ, nefandæ, piarum aurium offenſiuæ, atque ab Eccleſiâ, & ab omni hominum memoriâ prorſus abolendæ.

DEclarat autem Sacra Facultas, etſi plura ex prædicto libello ſelegerit damnaueritque, multa nihilominus ſupereſſe, quæ quia aut veritati, morum integritati, caſtitati, ac publicæ honeſtati aduerſantur, ſic & juſtâ poſſent ſigillatim cenſuræ notâ configi. A quâ tamen hujus authoris ſordibus attonita abſtinuit; [a] *Ad quas Theologos non decet inaniter eſſe curioſos*, [b] qui *nec propter libidinis malum nuptias condemnare; nec propter nuptiarum bonum, libidinem laudare debent.* Quamobrem non intendit Sacra Facultas ea probare, quæ velut intacta reliquit: quinimmò totum hoc putidum opuſculum damnat, ac reprobat, dignumque judicat quòd æternæ obliuionis ſilentio ſepeliatur. Sanxit etiam Facultas diem dicendum eſſe Doctoribus, qui ejuſdem libelli approbationi ſubſcripſerunt, vti coram eadem Facultate compareant ad primam diem menſis Martij proximi, rationem reddituri dictæ approbationis. Ac ſi comparere neglexerint, dicto die elapſo, ex hoc ipſo, atque impræſentiarum, donec præſenti mandato iiſdem ſignificando ſatisfecerint, omnibus Facultatis Iuribus priuat, ac priuatos declarat, eandemque Cenſuram in Comitiis generalibus relectam & confirmatam quam-

[a] *S. Aug. lib. 2. de nupt. & concup. cap. 13.*
[b] *Et lib. 1. cap. 7.*